

Sygn. akt I Ca 186/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSO Arkadiusz Kuta

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2013 roku w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. M.

przeciwko K. K.

o wydanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 23 stycznia 2013 roku , sygnatura akt I C 2113/12

uchyla zaskarżony wyrok , znosi postępowanie i przekazuje sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku , pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej .

UZASADNIENIE

S. M. domagał się nakazania K. K. , aby ten wydał materiały filmowe i zdjęcia zrealizowane w czasie wyjazdu do Indii i Nepalu w 2011 roku w ramach umowy numer (...). W piśmie procesowym z 31 października 2012 roku powód opisał materiały , których wydania zażądał , miejsce ich przechowywania oraz metodę wydania .

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa .

Sprawę zakwalifikowano jako roszczenie o wydanie przedmiotu umowy o dzieło i rozpoznano w postępowaniu uproszczonym . Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2013 roku powództwo oddalono oraz zasądzono od powoda na rzecz pozwanego koszty procesu .

Ustalił Sąd pierwszej instancji , że S. M. od 2010 roku współpracował z K. K. , który jako operator wykonywał zdjęcia i nagrywał materiały filmowe do realizowanych przez powoda cykli filmowych . Współpraca ta oparta była na zawieranych między stronami umowach o dzieło . Pozwany zobowiązywał się wówczas , między innymi , do przeniesienia na powoda na zasadzie wyłączności wszelkich praw autorskich i praw pokrewnych do nieograniczonego w czasie korzystania i rozporządzania zamówionym dziełem oraz przeniesienia autorskich praw majątkowych do zamówionego dzieła . W 2011 roku strony odbyły podróż do Nepalu i Indii . Pozwany wykonywał wówczas filmy oraz zdjęcia , które zapisał na kartach pamięci swojego aparatu fotograficznego oraz kamery . S. M. przygotował projekt umowy nr (...), ale jej nie podpisał . K. K. nie przekazał powodowi żadnych materiałów nagranych podczas podróży do Nepalu i Indii . Sąd Rejonowy jest przekonany , że dzieło wykonywane przez pozwanego w postaci zdjęć filmowych i fotograficznych podlegało ochronie wynikającej z ustawy o prawie autorskim i prawach

pokrewnych . Przedmiotem praw autorskich jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze . Prawo autorskie przysługuje twórce , który ma wyłączne uprawnienie do korzystania z utworu i rozporządzania nim . Autorskie prawa majątkowe mogą przejść na inne osoby na podstawie umowy , która wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności . Pozwany nie miał zamiaru zawrzeć takiej umowy . Nie doszło zatem do przeniesienia praw autorskich na powoda . Stąd powództwo podlegało oddaleniu .

Apelację od tego orzeczenia złożył S. M. żądając „ uchylenia wyroku i zasądzenia roszczenia zgodnie z pozwem ” (zmiany zaskarżonego wyroku i nakazania pozwanemu aby wydał materiały określone przez powoda – przyp. wł.) lub jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania . Skarżący uważa , że Sąd pierwszej instancji „ nie uwzględnił merytorycznych argumentów i skupił się na sprawach formalnych ” . Uzasadniano , że powód w całości sfinansował wyjazd pozwanego do Indii i Nepalu . Pozwany uczynił to „ w ramach umowy , której nie podpisał , ale jej co do zasady nie kwestionował ” . Z zobowiązań tych pozwany nie wywiązał się . Tymczasem w związku z wieloletnią współpracą stron doskonale wiedział jaka jest treść umowy . Znajduje się ona w aktach sprawy . Powód wywiązał się ze swoich obowiązków .

W piśmie procesowym z 19 września 2013 roku apelant wniósł o przeprowadzenie dowodu z dołączonego oświadczenia pisemnego S. O. – „ na okoliczności wskazane w pozwie ” .

Sąd Okręgowy ustalił i zważył , co następuje :

Apelacja S. M. doprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku , zniesienia postępowania i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Gdańsku . Skutku takiego nie przyniosło uwzględnienie zarzutów apelanta bowiem ich nie badano , a Sąd odwoławczy wziął pod uwagę z urzędu nieważność postępowania , której dopatrzył się w postępowaniu przed Sądem Rejonowym . W razie stwierdzenia nieważności sąd drugiej instancji uchyla zaskarżony wyrok , znosi postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania (art. 386 § 2 k.p.c.) . Sądowi odwoławczemu nie pozostawia się wyboru co do sposobu rozstrzygnięcia w sprawie , w której stwierdził nieważność postępowania . Uchylając wyrok zapadły w warunkach nieważności nie przystępuje się do rozpoznania zarzutów odnoszących się do meritum .

Nieważność postępowania zachodzi wówczas gdy sąd rejonowy orzekł w sprawie , w której sąd okręgowy jest właściwy bez względu na wartość przedmiotu sporu (art. 379 pkt 6 k.p.c.) . Do właściwości sądów okręgowych należą sprawy o ochronę praw autorskich i pokrewnych (art. 17 pkt 2 k.p.c.) . Sąd okręgowy jest więc właściwy , niezależnie od wartości przedmiotu sporu , w sprawie gdzie przedmiotem postępowania jest ochrona praw autorskich , a zatem wszelkich roszczeń wywodzonych na tle prawa autorskiego , w tym powstałych w związku z wytworzeniem utworu audiowizualnego , o którym mowa w art. 69 i nast. ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity z 2006 roku Dziennik Ustaw Numer 90 pozycja 631 ze zmianami) lub praw pokrewnych do wideogramów (art. 94 i nast. tej ustawy) . Spór pomiędzy stronami koncentruje się właśnie wokół prac nad wytworzeniem takiego utworu . O ile pozew jednoznacznie nie wskazywał na wystąpienie spornych zagadnień prawa autorskiego , to pozwany wskazał już , że służą mu prawa do zdjęć i filmów , których wydania zażądał powód , a on nie zawierał z powodem umowy o przeniesienia autorskich praw majątkowych (protokół rozprawy – karta 71) . Dla zakwalifikowania sprawy jako dotyczącej ochrony praw majątkowych wystarczy zaś gdy pozwany podejmie obronę przeciwko żądaniu powoda , wyprowadzoną z przysługujących twórcy praw autorskich (za uzasadnieniem wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1976 roku zapadłego w sprawie III CRN 269/76 – OSNC 1977/10/191) . Wątpliwości odnośnie przedmiotu procesu usuwa wzgląd na argumenty powoda zawarte w piśmie procesowym z 17 stycznia 2013 roku (karty 73 – 74) gdzie przeprowadził on wykładnię przepisów prawa autorskiego określając przedmiot wydania jako wideogramy i powołując się na własne prawa autorskie producenta , reżysera i „ głównego wykonawcy ” .

Mając powyższe okoliczności na uwadze , na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji wyroku , pozostawiając Sądowi Okręgowemu w Gdańsku , na mocy art. 108 § 2 k.p.c. , rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej .

Sprawę przekazano Sądowi pierwszej instancji właściwemu miejscowo według zasad ogólnych , to jest Sądowi , w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania (art. 27 § 1 k.p.c.) . Nie ma mowy o stabilizacji właściwości miejscowej w myśl zasady z art. 15 k.p.c. bowiem sprawy nie wniesiono do sądu okręgowego . Według art. 386 § 2 k.p.c. sprawę przekazuje się sądowi pierwszej instancji , którym wobec naruszenia art. 379 pkt 6 k.p.c. jest sąd okręgowy - z braku innych przesłanek , sąd właściwości ogólnej .